

V Praze dne 1. 8. 2018

Tisková zpráva: Na Vyšehradě vrcholí archeologický výzkum nejstaršího kostela

V těchto parných dnech se pomalu uzavírá terénní část mnohaletého archeologického výzkumu nejstaršího známého kostela na pražském Vyšehradě. Postupný odkryv této dávno zaniklé památky, která pochází někdy z období mezi lety 950–1050, vzbudil neobyčejný zájem odborné i laické veřejnosti již v roce 2014, kdy bylo objeveno zdivo východní oltářní niky.

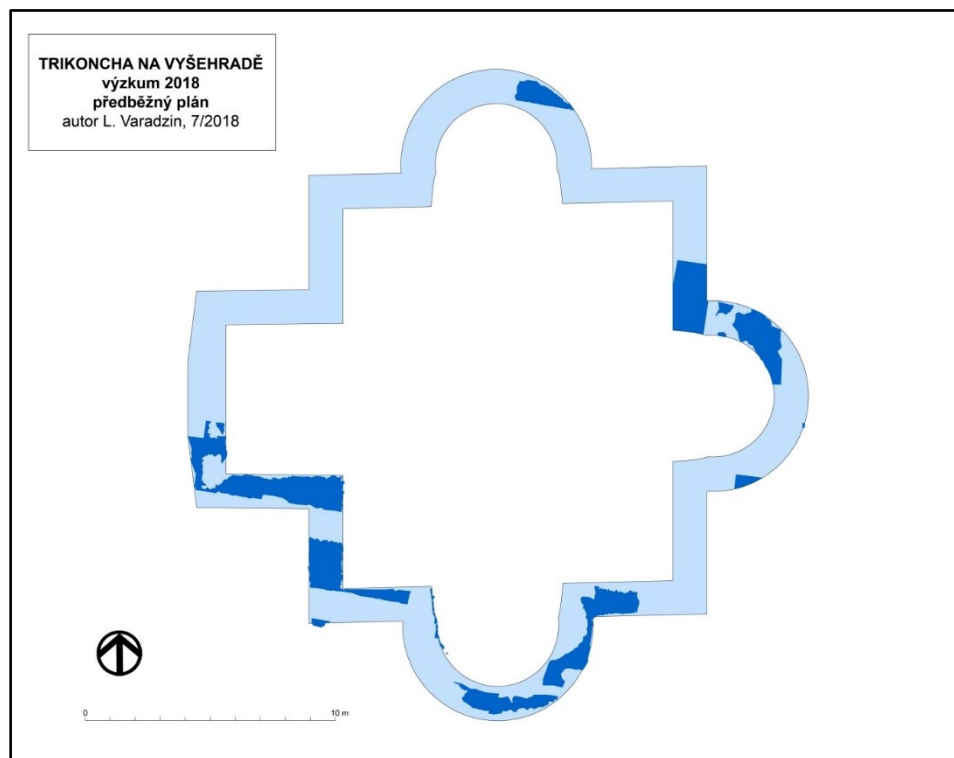
Nově odkryté části základů severní části chrámové lodi a severní oltářní niky nyní umožňují rekonstrukci celého půdorysu této monumentální stavby. „Z kostela se zachovaly pouze základy. Díky nim však víme, že byl až 25 metrů dlouhý a stejně tak široký a že jeho vnitřní plocha činila zhruba 290 čtverečních metrů. Půdorys byl tak rozlehlý, že se na jeho místo později vešla bazilika sv. Vavřince, společně se sousední rezidencí děkanů Vyšehradské kapituly“, říká vedoucí výzkumu Ladislav Varadzin z pražského Archeologického ústavu AV ČR.

Na základě výzkumu se potvrdily předchozí náznaky, že objevený půdorys svou velikostí a složitým tvarem nemá v daném období srovnání na celém území Západních Slovanů. Po skončení terénní části bude následovat několikaleté odborné zpracování nálezů a dalších získaných poznatků v laboratořích a na dalších odborných pracovištích. Již nyní je ale zřejmé, že stavebníkem kostela byl některý z českých panovníků, jehož záměrem patrně bylo vybudovat na Vyšehradě velmi významné církevní a snad i politické centrum. „Kdo z českých panovníků plánoval tento kostel postavit? To přesně nevíme, protože k této stavbě se nezachovaly vůbec žádné písemné zprávy. V úvahu samozřejmě připadají jen knížata vládnoucí v době, do které kostel klademe. Osobně se domnívám, že to byl některý z mocných a zároveň ambiciózních Přemyslovců, konkrétně Boleslav I., Boleslav II., nebo Břetislav I.“, uvažuje Ladislav Varadzin.

Výzkum, finančně podpořený Grantovou agenturou České Republiky, provádí Archeologický ústav Akademie věd České Republiky, Praha, v. v. i.

Kontakt: Mgr. Ladislav Varadzin, Ph.D. (vedoucí výzkumu); tel.: 732 478 486; e-mail: varadzin@arup.cas.cz

Přílohy:

Obr. 1. Půdorys nejstaršího vyšehradského kostela – předběžná verze. Autor L. Varadzin, ARÚ Praha

Obr. 2. Budova Starého děkanství, pod níž se nachází zhruba polovina pozůstatků zkoumaného vyšehradského kostela. Autor L. Varadzin, ARÚ Praha

Obr. 3. Tisíc let staré zdivo vyšehradského kostela. Pohled na základy severní apsidy, které byly později porušeny stavbou Starého děkanství. Autor L. Varadzin, ARÚ Praha

Obr. 4. Základy vyšehradského kostela byly překryty hřbitovem používaným v 11. až 14. století. Pohled na jeden z dětských hrobů. Autor L. Varadzin, ARÚ Praha